

Ginny Rorby

Dromen van dolfijnen

Vertaald door Annemarie de Vries

LEOPOLD / AMSTERDAM

Ter herinnering aan
Suzanne Byerley

Eerste druk 2016

Copyright © 2015 by Ginny Rorby

Oorspronkelijke titel: *How to Speak Dolphin*. All rights reserved.

Published by arrangement with Scholastic Inc., 557 Broadway,
New York, NY 10012 USA.

© 2016 vertaling: Annemarie de Vries

Omslagontwerp: Ellen Duda

Omslagbeeld: Getty Images

Omslagbelettering: Appelblauwzeegroen

Uitgeverij Leopold, Amsterdam / www.leopold.nl

ISBN 978 90 258 6968 7 / NUR 283

Uitgeverij Leopold drukt haar boeken op papier met het fsc®-keurmerk.
Zo helpen we waardevolle boeken te behouden.

DEEL I

HOOFDSTUK 1

* * * * *

Panama City, Florida

Het eerste wat het dolfijntje na haar geboorte merkt, is dat het water zo veel kouder aanvoelt dan het lichaam van haar moeder. Haar moeder flitst weg om de navelstreng door te bijten. Instinctief houdt de baby haar adem in en drijft ze langzaam van de lichte oppervlakte naar de donkere diepte. Aan het veilige duister is ze gewend.

Haar moeder verschijnt weer zo snel als ze verdwenen was, om haar jong met haar snuit in de richting van het verblindende licht aan de oppervlakte te duwen. Andere dolfijnen, sommige met hun eigen kleintjes, zien hoe het pasgeboren dolfijntje voor het eerst haar blaasgat opent en haar allereerste hap van de zware, warme lucht inademt.

In de buik van haar moeder kon ze alleen haar rug krommen. In het open water kan ze alle kanten op zwemmen, maar als vanzelf kruipt ze dicht tegen haar moeder aan en zoekt ze met haar bek naar een van de tepels. Er spuit een straal melk in haar bek, en nog een, en nog een, en nog een, tot de buik van de babydolfijn helemaal vol zit.

* * * * *

Haar moeder zal haar nog een jaar lang voeden. Ondertussen zwerft de kleine groep dolfijnen door de ondiepe wateren van de Golf van Mexico. Het duurt nog een halfjaar voordat het dolfijntje van haar moeder leert hoe ze zelf haar vis moet vangen. Ze leert dat ze achter boten aan moet zwemmen, omdat de mensen aan boord hun vangst soms delen; ze gooien vel en vissenkoppen overboord zodat de dol-

fijnen die kunnen opsnoepen. Dolfijnen die een beetje brutaler zijn weten hoe ze de vis van de lijnen moeten halen zonder de vissenkop en het haakje binnen te krijgen.

Zodra de zomer komt en het water warmer wordt, reizen de dolfijnen naar een plek waar ook veel mensen in boten naartoe komen om naar de dolfijnen te kijken. AquaPlanet heet het daar. De mensen gillen het uit zodra ze de dolfijnen zien en de jonge dolfijn is doodsbang. Ze zwemt de boten voorbij en gaat van een afstandje liggen kijken. Er zijn grote en kleine mensen. Als de eerste mensen het water in gaan, zwemt de kleine dolfijn er meteen vandoor, totdat ze merkt dat ze helemaal alleen is. Haar moeder, tantes en neefjes en nichtjes laten zich allemaal aanraken door die mensen.

Ze komt wat dichterbij. Onder de oppervlakte ziet ze kleine beentjes bungelen onder iets wat lijkt op een oranje spons, die het kleine mensje boven water moet houden. Het dolfijntje zwemt wat dicht naar hem toe. Met haar sonar ziet ze zijn hartje kloppen, terwijl hij daar met zijn kleine armpjes in het water spartelt.

Ze wordt nu toch wel nieuwsgierig en komt nog een beetje dichterbij. Het gezicht van het kindje is helemaal vertrokken en rood. Grote druppels water hangen aan zijn kin. Hij tilt zijn armen op en begint te huilen.

De dolfijn laat zich een beetje bij hem vandaan drijven, maar zodra de jongen haar ziet, houdt hij meteen op met herrie maken. Hij laat zijn hoofd heen en weer wiegen, van links naar rechts, als zeewier dat op de stroming van de zee meedeint. Hij steekt zijn handje naar haar uit. Ze kijkt om naar haar moeder. Die drijft een eindje verderop, naast een ander kindje. Dan zal het wel veilig zijn. Haar moeder zou haar nooit in gevaar brengen. Ze laat zich weer naar de uitgestoken hand van het kind toe drijven.

Zodra haar snuit de handpalm van het kind raakt, gaat er een schok door haar heen; het kind voelt het ook. Opeens houdt hij zijn hoofd stil en hij schopt niet meer met zijn benen. Hij glimlacht en maakt een geluid dat klinkt als water dat over zand stroomt.

‘Dit is de eerste keer dat dit dolfijntje naar ons toe komt,’ zegt een

van de mensen. ‘Daarom mag jij haar een naam geven.’ Het kind heeft zijn wang tegen die van het dolfijntje aan geduwd.

‘Hoor je dat, Owen?’ zegt een vrouw, die vlak bij het kind in het water drijft. ‘Jij mag een naam voor haar verzinnen.’

Het kind doet zijn mond open en probeert iets te zeggen. ‘Nor... Nor...’ Hij laat zijn hoofd voorovervallen, zomaar in het water. Zijn moeder helpt hem weer omhoog. Zijn ogen worden groot en hij begint weer te jammeren.

De kleine dolfijn brengt haar kop tot net onder het wateroppervlak en begint belletjes uit haar blaasgat te blazen. De bubbels klappen uiteen, en daar moet het jongetje weer om lachen. Hij strekt zijn handje uit naar de dolfijn. ‘Nor...e...e...een.’

‘Hij zegt “Noreen”,’ legt de moeder lachend uit. ‘Zo heet zijn zus. We noemen haar Nori.’

‘Nor...e,’ zegt de jongen.

HOOFDSTUK 2

* * * * *

Miami, Florida

Vandaag is typisch zo'n dag dat ik wilde dat ik ergens anders naartoe kon. Naar het huis van een vriendin, of zo. Maar een vriendin verwacht natuurlijk dat je haar af en toe ook eens bij jou thuis uitnodigt, en er is niemand die ik vertrouw. Niemand die niet doorvertelt wat voor soort leven ik leid.

Het is mijn eigen schuld. Sinds mijn eerste jaar op de middelbare school doe ik niet meer mijn best om vrienden te maken. Ik heb ooit een meisje gevraagd om bij mij thuis te komen zwemmen. Mama leefde nog, en toen zij de kamer uit liep, begon dat kind mijn broertje uit te lachen. Dat was rond de tijd dat Adam voor het eerst vreemd ging doen. De volgende dag vertelde ze iedereen op school dat 'die mongool' de hele tijd zat te brabbelen en naar zijn vingers zat te staren, die hij steeds voor zijn gezicht heen en weer bewoog. Ze vertelde dat hij helemaal verstijfde als mama hem optilde en dat hij het hele huis bij elkaar schreeuwde als de telefoon ging.

Op dit moment heeft Adam weer een aanval. Ik heb mezelf in mijn kamer opgesloten, maar zelfs met de deur dicht en met mijn koptelefoon op, kan ik hem horen schreeuwen. Op de klok van mijn computer zie ik dat die aanval al meer dan twee uur duurt.

Ik weet niet of Don, mijn stiefvader, geklopt heeft, maar ik weet wel dat hij binnen is gekomen, want Adams geschreeuw klinkt op eens een stuk harder.

Hij gebaart naar me. 'Kom.'

‘Ik probeer mijn huiswerk te maken.’ Niet waar, natuurlijk, maar dat is de enige smoes die soms werkt.

‘Lily, ik heb echt je hulp nodig.’

‘Waar is hoe-heet-ze?’ Hij heeft gisteren een nieuwe nanny aangenomen.

‘Die heeft een uur geleden ontslag genomen.’

In gedachten geef ik het mens een schouderklopje. Ze heeft het in ieder geval langer volgehouden dan de vorige drie.

‘Heb je zijn dolfinnenfilm opgezet?’ vraag ik. Als we het zouden toelaten, zou Adam de hele dag naar zijn bekraste, plakkerige dvd kijken, dus bewaren we die tot het etenstijd is. Dan eet hij tenminste wat we in zijn mond proberen te stoppen.

‘Ik heb alles geprobeerd.’

Ik loop achter Don aan de woonkamer in. Adam ligt op zijn rug in de grote, met zachte stof beklede box die Don voor hem bij de dierenwinkel heeft gekocht. Hij ligt te trappelen en hij zwaait met zijn armen en hij heeft in zijn broek gepoept. De stank is afschuwelijk. Net als mijn leven, eigenlijk.

Don tilt Adam onder zijn oksels omhoog en houdt hem van zijn lichaam af, zodat hij niet getrapt kan worden. ‘Trek zijn broek uit.’

Ik moet bijna kokhalzen van de stank. Overal zit poep: op zijn armen, zijn benen, zijn rug en zelfs in zijn haar.

Met gestrekte armen draagt Don Adam naar de achtertuin. Ik pak de tuinslang, die opgerold in de zon ligt, zodat er warm water uit komt. Adam is helemaal schor, maar hij schreeuwt en trapt nog steeds, in een poging om weg te komen. Als ik met een schuin oog naar het huis van de burens kijk, zie ik mevrouw Walden door het keukenraam gluren. Volgens mij heeft ze haar tuinman speciaal opdracht gegeven om de heg zó te snoeien, dat ze bij ons in de tuin kan kijken. Ze neemt niet eens de moeite om net te doen alsof ze níét staat te gluren.

Don houdt Adams polsen stevig bij elkaar en tilt hem zo ver op dat hij alleen met zijn tenen bij de grond kan. Adam is dol op stromend water – op fontein, watersproeiers, keukenkranen – maar hij vindt

het vreselijk om met de tuinslang afgespoeld te worden. Zodra het water zijn billen raakt, wordt zijn gekrijs helemaal oorverdovend.

Doordat het spuitgedeelte een beetje op mijn hand lekt, voel ik precies wanneer het warme water op is en het koud wordt. Ik draai het spuitstuk dicht. Don slaat een handdoek om Adam heen en draagt hem naar binnen; de gang door naar de badkamer. Ik loop achter hen aan.

Don houdt Adam tegen zich aan gedrukt, met één arm om zijn benen en met de andere stevig om Adams armen geklemd, terwijl ik het bad laat vollopen met warm water. Don houdt zijn ogen stijf dicht. Ik denk omdat Adam zo hard in zijn oor schreeuwt, maar misschien is het wel omdat zijn hart breekt.

Ik was zevenenhalf toen mama en Don erachter kwamen dat mama in verwachting was en dat ze een jongetje kregen. Don was er zó ongelooflijk blij mee dat mama me aankeek en me verzekerde dat zij liever nog een meisje had gehad. Alsof ze bang was dat ik anders gekwetst zou zijn. Het gevolg was dat ik me sindsdien afvroeg of mijn eigen vader soms ook liever een jongen had gehad.

Het bad is vol. Ik draai de kraan dicht en pak een grote badhanddoek die ik dubbelgevouwen tegen de wand in het bad leg, zodat Adam zich niet bezeert als hij met zijn hoofd begint te beuken.

Don laat hem in het warme water zakken. Eerst schreeuwt Adam alleen maar harder, alsof we hem in een hete frituurpan laten zakken, en dan is hij ineens stil. Zo plotseling als het drie uur geleden begon, is het nu voorbij. Hij begint te trappelen en met zijn armen te zwaaien alsof hij aan het zwemmen is.

Ik blijf bij hem zitten tot hij er genoeg van heeft om al zijn badspeeltjes uit zijn plastic emmertje te halen, op de badrand te zetten en ze er vanaf te slaan, om ze er vervolgens weer op te zetten. Dan kies ik een badhanddoek uit waar zo veel wasverzachter in zit dat hij er bijna van glibbert. Ik til Adam uit het bad en begin hem af te deppen. Soms laat hij dat toe en andere keren schreeuwt hij moord en brand, alsof ik hem afdroog met schuurpapier. Ik weet nooit hoe hij reageert. Vandaag leunt hij over de badrand om met het water te spelen terwijl ik zijn rug en benen afdroog.

‘Mag ik een knuffel?’

Adam draait zich niet met open armen om, zoals andere kinderen zouden doen. Als hij een knuffel wil, dan loopt hij achteruit in mijn armen en leunt hij tegen me aan. Zoals nu. Ik droog zijn buik af en daarna zijn haar.

* * * * *

Adam praat niet meer, hij vindt het vreselijk om aangeraakt te worden en hij kijkt mensen nooit aan, zelfs ons niet. Bijna twee jaar geleden begon mama te vermoeden dat hij autistisch was. Toen ging ze dood, en ik denk dat Don te veel verdriet had om goede hulp voor Adam te zoeken. In plaats daarvan werkte hij een hele lijst met nanny's en kinderopvangcentra af. Vorig jaar werd eindelijk officieel vastgesteld dat Adam zwaar autistisch is. Ik heb echt met Don te doen. Hij is arts, maar hij kan niets voor zijn zoon betekenen. Hij is oncoloog. Als Adam kanker had, dan kon hij hem misschien genezen.

De eerste reactie van alle nieuwe nanny's als ze Adam in zijn beklede box zien liggen, is een blijk van afschuw. Maar Adam voelt zich echt beter als hij opgesloten zit. Nou ja, opgesloten... Hij is veel rustiger als hij maar een beperkte ruimte heeft om te bewegen. Voordat mama doodging, liet ze hem in de onderste la van haar commode slapen, lekker veilig tussen haar oude truien en zijden sjaals. Don vond dat mama Adam verwende, en toen ze er niet meer was, liet hij dan ook niet meer toe dat Adam in de la sliep. Sindsdien wordt Adam's nachts dus weer om de haverklap wakker.

Don is ouder dan de meeste vaders. Daar had ik eigenlijk nooit over nagedacht, tot ik gistermiddag uit school kwam. Adam lag in zijn box te slapen. Don zat voorovergebogen in zijn luie stoel naar hem te kijken. Dat is het enige moment dat Adam echt rust heeft: als hij slaapt. Don zag me in de deuropening staan en bracht zijn vinger naar zijn lippen.

Inmiddels was ik zo dichtbij gekomen dat ik zag dat zijn ogen rood waren. ‘Wat is er?’

Hij schudde zijn hoofd.

‘Heb je gehuild?’

Hij zei geen 'ja' of 'nee'. 'Ik moest vanmorgen naar de stad voor een vergadering. Ik stond bij het stoplicht, je weet wel, onder aan de afrit, waar ze altijd je ramen proberen te wassen voor een kleine vergoeding.' Don liet zijn hoofd zakken. 'Ik weet niet of je er iets van snapt.'

'Ik kan het altijd proberen.'

'Het regende. Niet hard, hoor, maar hard genoeg om de ruitenwissers op de tussenstand te hebben. Opeens verschijnt er een jongeman bij mijn auto die de voorruit natspuit en begint te zemen. Ik probeer hem nog weg te wuiven, maar hij ziet me niet. Precies zoals Adam me niet ziet. Het licht springt op groen, en de mevrouw achter me begint meteen te toeteren. Die jongen trok precies hetzelfde gezicht als Adam als hij harde geluiden hoort. Ik zag dat hij die herrie vreselijk vond, maar hij ging toch door met poetsen, om alle druppels van mijn raam te krijgen.'

Ik wil Don op zijn schouder kloppen, maar ik doe het niet.

'Je weet hoe de mensen in Miami rijden: vijf seconden te laat weg bij het stoplicht, en de hele rij staat te toeteren. Mijn ruitenwischer glijdt over het raam, en bij het teruggaan blijkt de doek van die jongen ertussen te zitten. Hij bleef daar maar staan kijken, zijn gezicht vertrokken van ellende van die claxonnerende mensen; zijn doek die ineens verdwenen was... Hij kon zich niet bewegen. Het leek wel of ik Adam zag, maar dan twintig of dertig jaar ouder.' Don kijkt me aan. 'Wat moet er van hem terechtkomen?'

'Ik zorg wel voor hem.'

'Dat kun je nu makkelijk zeggen.'

'Ik meen het. Ik beloof het.' Ondanks alles hou ik van mijn broertje.